

IDEFISC®

Juridische nieuwsbrief: verschijnt driemaandelijks

© IDEFISC Internationale vereniging met wetenschappelijk doel - Nummer : 93 - Afgiffekantoor: Brussel V - december 2015 - info@idefisc.be

Editoriaal

Het kartel van de Staten

Op enkele uitzonderingen na zijn de meeste landen, en dan vooral de Europese, niet in staat hun kosten te drukken en proberen zij daardoor hun inkomsten te verhogen, ten koste van alles. Geen enkele minister van Financiën schijnt ooit gehoord te hebben van de Laffercurve, die duidelijk aantoonde dat inkomsten vanaf een bepaalde belastingdruk dalen en wel door ontmoediging van de belastingplichtigen.

Door deze obsessie om inkomsten te verhogen, vormen de staten onderling als het ware kartel tegen de belastingbetalers.

Dit is wereldwijd al bijna het geval voor de uitwisseling van

gegevens omtrent vermogens van natuurlijke personen die voor sommige landen afgerond zal zijn op 1 januari 2016, voor andere landen vanaf 2017.

Dit geldt op Europees vlak ook voor de gegevensuitwisseling met betrekking tot rulings en de strijd tegen de 'uitholling van belastinggrondslagen', met andere woorden wettelijke methodes die door ondernemingen gebruikt worden om hun fiscale situatie te optimaliseren.

De volgende stap zal er zonder enige twijfel in bestaan om de belastinggrondslag te standaardiseren - als niemand is in staat om eraan te weerstaan - of minimale belastingvoeten vast te

leggen, alleszins voor ondernemingen.

Vanzelfsprekend denkt geen enkele staat eraan minimumtarieven voor te stellen, omdat standaardisering steeds gericht is tegen de belastingplichtigen, nooit om de invloed van de staat op hen te beperken.

Thierry AFSCHRIJFT

De uithalen van de beer

Er is niet langer een Staatssecretaris voor Fraudebestrijding

Sinds vele jaren was het gebruikelijk dat een staatssecretaris voor fraudebestrijding deel uitmaakte van de regering. Daarvoor was dit eerder een *'regeringscommissaris'*.

Dat was een vreemde situatie. Fiscale fraude is zonder twijfel een misdaad, maar er bestaat geen enkele ander misdrijf dat leidde tot de aanstelling van een volwaardige staatssecretaris. Er is nooit een staatssecretaris voor de strijd tegen moord, afpersing of drugshandel geweest.

In de ogen van onze bestuurders is fiscale fraude een ernstig misdrijf en weegt het zelfs zwaarder dan de misdaden die net werden aangehaald.

Er was zelfs nooit - en overigens nog steeds geen - staatssecretaris voor de strijd tegen het terrorisme, een problematiek die de bevolking nochtans terecht bezighoudt. Wellicht omwille van de vaststelling van het nutteloze karakter van de functie werd beslist deze opdracht toe te vertrouwen aan ... de minister van Financiën. Gek toch dat men daar niet eerder aan gedacht heeft... Of is het misschien niet logisch dat de minister van Financiën zich ontfermt over fiscale fraude?

Het is jammer dat hij, om te bestaan, gelooft dat hij verplicht is om een plan af te kondigen dat raakt aan de fundamentele grondrechten van de burgers.

De ongelikte beer

Editoriaal

Het kartel van de Staten	1
Belastingverhogingen zijn niet verschuldigd door erfgenamen	6
Wat gebeurt er wanneer het co2-uitstootgehalte die voor bedrijfswagen wordt aangegeven niet overeenstemt met de werkelijkheid?	7
Constructies met vruchtgebruik en naakte eigendom: Gunstige ruling vanwege de DVB	8
Niet-verhuurde tweede verblijfplaats in Frankrijk: verduidelijking van de berekeningswijze van de 'huurwaarde'	10
Nieuwe mogelijkheden voor de planning van internationale nalatenschappen	12
Vermindering of vrijstelling van onroerende voorheffing: vanaf wanneer is improductiviteit onafhankelijk van de wil van de eigenaar?	13
Rechtspleging: bij gebrek aan duidelijke criteria in de wetgeving, is een beroep ontvankelijk.	14
Rechtsplegingsvergoeding in fiscale zaken	15
Belasting op basis van indicatiën: wat zijn de tekenen en indicatiën dat er een hogere graad van gegoedheid is dan de aangegeven inkomsten?	17
Btw terugvorderen vanaf de opening van de faillissementsprocedure van een schuldenaar	18
De speculatietaks: wat nu?	19

Belastingverhogingen zijn niet verschuldigd door erfgenamen

Wanneer de administratie in dossiers oordeelt dat een belastingplichtige zich aan fiscale fraude heeft schuldig gemaakt, zoals met opzet een verklaring niet indienen met de bedoeling belastingen te ontwijken, past zij belastingverhogingen toe die aanzienlijk kunnen zijn in functie van hun aard; gaande van 50 tot 200% bij directe belastingen, van 100 tot 200% bij btw-aangelegenheden, nalatenschappen of registratierechten.

Deze belastingverhogingen vormen als zodanig een deel van de belastingschuld van de onverstandige belastingplichtige, wanneer hij via rechtspraak wordt aangewezen als de auteur van de belastingontduiking.

Net zoals de belastingschuld zijn deze verhogingen in beginsel van burgerrechtelijke aard, maar sinds vele jaren beschouwt de rechtspraak ze in feite als strafrechtelijke sancties, die niet in verhouding staan tot het verlies dat de staat lijdt door het frauduleus gedrag van de belastingplichtige.

Het komt regelmatig voor dat de rechtspraak verzocht wordt het strafrecht toe te passen op deze verhogingen, met name om ze te verlagen of te verhinderen dat

een belastingplichtige tweemaal gestraft wordt (zowel fiscaalrechtelijk als strafrechtelijk, bijvoorbeeld).

Rekening houdend met het duidelijk strafrechtelijk karakter van deze verhogingen die verschuldigd zijn omwille van de vermeende bedoeling om belasting te ontduiken, is het logisch dat een ander essentieel principe van het strafrecht wordt toegepast, met name het ontbreken van strafrechtelijke aansprakelijkheid voor anderen.

Dit principe houdt in dat niemand strafrechtelijk als dader van een misdrijf begaan door een derde kan beschouwd worden, zelfs niet in geval deze derde een familielid is van wie men erft.

Door deze verschillende principes samen te voegen, heeft het Hof van Beroep te Mons recent op 10 juni 2015 beslist dat aangezien de belastingverhoging met 50% in een zaak van personenbelasting (in dit geval, omwille van het vrijwillig niet aangeven van belastbare roerende inkomsten) een overwegend repressief karakter had en bijgevolg een strafrechtelijke sanctie inhield in de zin van het Ze-

vende Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; daaruit dient afgeleid dat het beginsel van het persoonlijk karakter van straffen dat verbonden is aan strafrechtelijke sancties moet worden toegepast.

Het beginsel van het persoonlijk karakter van straffen is onverenigbaar met de vraag naar betaling van verhogingen aan de erfgenamen van een frauderende belastingplichtige, zelfs indien zij de erfenis simpelweg hebben aanvaard en zelfs indien de onverstandige belastingplichtige sterft tijdens de procedure.

Een eerste arrest over deze kwestie, die volgens het recht vanzelfsprekend is maar waarvan de principes duidelijk moeten herinnerd worden aan de fiscale administratie.

Séverine SEGIER

“ *Het beginsel van het persoonlijk karakter van straffen is onverenigbaar met de vraag naar betaling van verhogingen aan de erfgenamen van een frauderende belastingplichtige, zelfs indien zij de erfenis simpelweg hebben aanvaard en zelfs indien de onverstandige belastingplichtige sterft tijdens de procedure.* ”

Wat gebeurt er wanneer het CO²-uitstootgehalte die voor bedrijfswagen wordt aangegeven niet overeenstemt met de werkelijkheid?

Sinds enkele weken heerst er een zeker wantrouwen tegenover sommige autoconstructeurs, dit ten gevolge van de ontdekking van smoesjes die aangewend worden om te knoeien met de testen die het gehalte bepalen aan vervuilende stoffen die door hun voertuigen worden uitgestoten.

In België is het CO²-uitstootgehalte/km van voertuigen een belangrijk gegeven die in een hele reeks belastingwetgevingen wordt gebruikt. Kort samengevat, hoe properder een voertuig is (of zou moeten zijn), hoe minder CO² hij uitstoot en hoe minder zijn gebruik wordt belast. Het doel is om de automobilisten zo te leiden naar minder vervuilende voertuigen.

Voor de constructeurs is het aangeven van een zwakke CO²-uitstoot uiteindelijk een pluspunt op marketingvlak (bescherming van het milieu), maar het is ook een financieel argument tegen-

over de gebruiker en de werkgever.

Laten we enkele gevallen onderzoeken waarin met de CO²-uitstoot rekening wordt gehouden voor het bepalen van het bedrag van de verschuldigde belasting:

- elke ter beschikkingstelling van een bedrijfswagen voor persoonlijk gebruik aan een werknemer of aan een directeur houdt een voordeel van alle aard in dat belastbaar is in zijn hoofde. In tegenstelling tot de andere toegekende voordelen, houdt de toekenning van een bedrijfswagen geen rekening met de reële waarde van het voordeel voor de begunstigde, maar houdt het rekening met een forfaitaire berekening, rekening houdend met de cataloguswaarde van het voertuig en zijn CO²-uitstoot (alsook met een referentiepercentage dat jaarlijks wordt vastgelegd).
- het percentage van aftrekbaarheid van de kosten die verbonden zijn met bedrijfswagens hangt af van het CO²-uitstootgehalte (van 50% voor wagens met de meeste uitstoot tot 120% voor elektrische wagens).
- de verkeersbelasting voor voertuigen die ingeschreven zijn in Wallonië omvatte tot voor kort een eco-malus component wanneer de inge-

schreven voertuigen meer dan 145 gr CO² /gereden km uitstoten.

- de verkeersbelasting in het Vlaams Gewest houdt ook rekening met het CO²-uitstootgehalte.
- de patronale solidariteitsbijdrage voor CO² wordt ook berekend in functie van het CO²-uitstootgehalte van elk voertuig die ter beschikking wordt gesteld van een werknemer.

De keuze van een voertuig in functie van zijn CO²-uitstootgehalte kan dus belangrijke financiële gevolgen hebben.

Laten we de hypothese nemen van een autoconstructeur die beweert dat het CO²-uitstootgehalte/km van één van zijn diesel- of benzinemodellen veel lager is dan in realiteit en dat de belastingadministratie dit verneemt.

De verschillende bevoegde belastingadministraties zouden kunnen vaststellen dat ze onvoldoende belastingen hebben ontvangen voor wat betreft de belastingplichtigen die het betrokken voertuig hebben gekozen, met betrekking op de verschillende hiervoor genoemde toepasselijke wetgevingen.

De belastingadministratie zou daarna bijkomende belastingen van de betrokken belastingplichtigen kunnen eisen. Deze laatste

“

“Geen enkele boete of belastingverhoging zou echter aan de betrokken belastingplichten worden opgelegd, aangezien het voor hen over het algemeen onmogelijk was om vast te stellen of na te gaan of het CO²-uitstootgehalte die ze toegepast hebben niet met de realiteit overeenstemde.”

”

zouden kunnen argumenteren dat ze bedrogen geweest zijn en, indien het geval zich voordoet, zich keren tegen hun verkopers indien ze een nieuw voertuig gekocht hebben.

In de veronderstelling dat het zou gaan om een tweedehands voertuig dat gekocht werd bij een particulier, dan zal deze in principe nergens verantwoordelijk voor zijn (behalve eventueel in de weinig waarschijnlijke veronderstelling dat hijzelf een garantie zou gegeven hebben voor wat betreft het CO²-uitstootgehalte). In dat geval zou het ook moeilijker kunnen zijn om de juiste aan te spreken rechtspersoon te vinden (invoerder, concessionaris, constructeur ..., Belgische of buitenlandse...) teneinde de teruggave van het betaalde belastingssupplement te bekomen. Geen enkele boete of belastingverhoging zou echter aan de betrokken belastingplichten

worden opgelegd, aangezien het voor hen over het algemeen onmogelijk was om vast te stellen of na te gaan of het CO²-uitstootgehalte die ze toegepast hebben niet met de realiteit overeenstemde.

Wordt vervolgd.

Tristan KRSTIC

Constructies met vruchtgebruik en naakte eigendom: Gunstige ruling vanwege de DVB

Een recente uitspraak van de Dienst Voorafgaande Beslissingen heeft een constructie met vruchtgebruik en naakte eigendom geldig verklaard en de DVB heeft zich tevens uitgesproken over de nieuwe maatregel tegen misbruik uit Art. 344, § 1.

Het verzoek was bedoeld om een voorafgaande beslissing te krijgen over diverse kwesties:

1. Wanneer een onderneming het recht van vruchtgebruik op een onroerend goed verkregen heeft in het kader van de inbreng tegen de werkelijke waarde voor een duur van 15 jaar, en enkel de werken die toekomen aan de vruchtgebruiker op basis van de artikels 578 en volgende van het Burgerlijk Wetboek ten laste komen van de onderneming/vruchtgebruiker, zal in dat geval de overdracht van het pand op het einde van het vruchtgebruik aan de naakte eigenaars aanleiding geven tot het ontstaan van een voordeel van alle aard in hoofde van deze laatsten en/of zal het beschouwd worden als een abnormaal of goedgunstig voordeel toegekend door de onderneming/vruchtgebruiker?

De DVB merkt op dat de waardering van het tijdelijk vruchtgebruik moet gebeuren op basis van de werkelijke waarde. In dit geval is de werkelijke waarde gelijk aan de waarde van de geactualiseerde netto-inkomsten ontvangen tijdens de duur van het vruchtgebruik; na controle van de parameters beschouwt de DVB dat de waardering van het tijdelijk vruchtgebruik gebeurde op basis van de werkelijke waarde.

In de mate waarin de waardering van het tijdelijk vruchtgebruik ingebracht in de onderneming gebeurde tegen de werkelijke waarde, wordt de overdracht van het gebouw op het einde van het vruchtgebruik aan de naakte eigenaars dus niet beschouwd als een abnormaal of goedgunstig voordeel toegekend door de onderneming in de zin van artikel 26 van de WIB92.

Overigens, wanneer de onderneming zich in haar relatie tot haar bedrijfsleiders gedraagt als een onafhankelijke partij, wordt de overdracht van het gebouw op het einde van het vruchtgebruik aan de

bedrijfsleiders ook niet beschouwd als een abnormaal of goedgunstig voordeel toegekend door de onderneming in de zin van artikel 32, paragraaf 2, 2° van het WIB92.

2. Zijn de directe kosten van het vruchtgebruik (voornamelijk de afschrijvingen) fiscaal aftrekbaar in hoofde van de onderneming?

Alvorens te antwoorden op deze vraag stelt de DVB dat de aftrekbaarheid van kosten van een vruchtgebruik (afschrijvingen, financieringskosten, ...) bepaald wordt in Artikel 49 van het WIB92. Dit houdt in dat deze kosten enerzijds verband moeten houden met het maatschappelijk doel van de vennootschap die geniet van het vruchtgebruik en anderzijds werkelijk gemaakt moeten zijn om het belastbare inkomen te verwerven of te behouden.

In dit geval wordt het pand waarop het vruchtgebruik rust uitsluitend voor beroepsdoeleinden van de vennootschap gebruikt en zouden de geschatte maandelijkse lasten die de onderneming draagt onge-

veer 30% lager liggen dan bij de huur van een gelijkaardig gebouw, waardoor aan deze voorwaarde wordt voldaan.

De kosten verbonden aan het vruchtgebruik zijn aftrekbaar in hoofde van de onderneming in zoverre aan de voorschriften van Art. 49 van het WIB92 voldaan wordt.

3. Verleent de onderneming voordelen van alle aard aan de bedrijfsleiders volgens Art. 32, alinea 2, 2° van het WIB92?

De DVB stelt vast - wat overigens logisch is - dat wanneer de waardering van een tijdelijk vruchtgebruik toegekend aan een onderneming is gebeurd op basis van de werkelijke waarde, aandelen uitgegeven door deze laatste om het recht van het vruchtgebruik te verkrijgen geen voordeel van alle aard vormen voor de bedrijfsleiders zijn in de zin van Art. 32, alinea 2, 2° van het WIB92.

4. Zijn er andere redenen dan de wens om belastingen te vermijden in de zin van Artikel 344, § 1 van het WIB92 bij het toekennen aan de onderneming van een recht van vruchtgebruik door de naakte eigenaars?

In dit geval heeft de verwerving van een werkelijk recht tot doel de onderneming toe te laten haar maatschappelijk doel van verhuurder van gebouwen na te streven door het beheer van het ganse pand - met rechtszekerheid - te centraliseren (wat niet gegarandeerd zou zijn bij een klassieke huurovereenkomst).

“

Deze beslissing toont aan dat de belastingadministratie nog constructies met vruchtgebruik/naakte eigendom aanvaardt, voor zover de partijen de notie van vruchtgebruik niet verstoren en de waarderingen die weerhouden worden niet al te fantasievol zijn.

Er dient opgemerkt dat de DVB een duur van vijftien jaar accepteert, en daarbij dus terugkomt op eerdere beslissingen waarin twintig jaar als minimum werd beschouwd.

”

De DVB besloot dat het verwerven van het recht van vruchtgebruik andere redenen heeft dan de wens om inkomstenbelastingen te vermijden.

Deze beslissing toont aan dat de belastingadministratie nog constructies met vruchtgebruik/naakte eigendom aanvaardt, voor zover de partijen de notie van vruchtgebruik niet verstoren en de waarderingen die weerhouden worden niet al te fantasievol zijn.

Er dient opgemerkt dat de DVB een duur van vijftien jaar accepteert, en daarbij dus terugkomt op eerdere beslissingen waarin twintig jaar als minimum werd beschouwd.

Alles hangt dus af van de motivatie *in concreto* van de transactie.

Pascale HAUTFENNE

Niet-verhuurde tweede verblijfplaats in Frankrijk: verduidelijking van de berekeningswijze van de 'huurwaarde'

Een Belgische belastingplichtige die een tweede verblijfplaats bezit in België die hij niet verhuurt, wordt belast aan de hand van het geïndexeerd kadastraal inkomen van dit onroerend goed, vermeerderd met 40%. Hierbij wordt overigens een forfaitaire kostenaftrek van 40% toegepast.

Het kadastraal inkomen is een fictief inkomen, dat geacht wordt het gemiddeld normaal netto-inkomen van één jaar te vertegenwoordigen van een onroerend goed dat verhuurd wordt. Traditioneel is een belasting op basis van het kadastraal inkomen, zelfs geïndexeerd, veel voordeliger voor de belastingbetaler dan een belasting op basis van de werkelijke huurwaarde van het onroerend goed.

Het Belgisch fiscaal recht voorziet voor niet-verhuurde onroerende goederen gelegen in het buitenland, dat het onroerend inkomen bepaald moet worden aan de hand van de huurwaarde van het goed.

Een Belgische belastingplichtige, eigenaar van een niet-verhuurde tweede verblijfplaats in het buitenland, was duidelijk benadeeld ten opzichte van een belastingplichtige die een tweede verblijfplaats in België bezit. De administratie oordeelde inderdaad dat in dit geval de werkelijke huurwaarde in aanmerking moet genomen worden.

Bovendien voorzien de dubbele belastingverdragen die België heeft gesloten meestal dat inkomsten uit vastgoed gelegen buiten België in dat land moeten belast worden. Dit betekent echter niet dat de bepaling van de inkomsten uit een onroerend goed in het buitenland zonder praktische gevolgen blijft voor de Belgische belastingplichtige. Inderdaad, België neemt in beginsel in deze verdragen een 'progressiviteitsclausule' op. Aan de hand van dit soort clausules worden buitenlandse inkomsten uit onroerend goed meegenomen bij de bepaling van de belastingvoet in België.

In haar arrest van 11 september 2014 heeft het Hof van Justitie van de EU geoordeeld dat artikel 63 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat het vrij verkeer van kapitaal garandeert, zich afzet tegen een reglementering van een lidstaat, in dit geval België, die zou kunnen leiden tot een bepalingmethode van de inkomsten uit onroerende goederen

Het standpunt van het Hof van Beroep te Antwerpen verdient bijval. Na te zijn verworpen door het Hof van Justitie in 2014, heeft de administratie getracht een waarderingsmethode op te leggen voor niet-verhuurde tweede verblijfplaatsen in het buitenland die voor haar gunstig uitviel. Eens te meer werd zij door de rechtspraak in het ongelijk gesteld.

waarbij inkomsten afkomstig van onroerende goederen die niet verhuurd worden en die in andere lidstaten gelegen zijn tegen een hoger bedrag gewaardeerd worden dan deze van zelfde onroerende goederen die in België gelegen zijn (voor een analyse van dit arrest verwijzen wij naar M. VAN BEIRS, “Belasting van de buitenlandse onroerende inkomsten en discriminatie”, *Idefisc* december 2014).

Op 2 juni 2015 heeft het Hof van Beroep te Antwerpen een arrest geveld dat de berekeningswijze van de huurwaarde van een onroerend goed gelegen in Frankrijk verduidelijkt.

In dit geval bezaten de Belgische belastingplichtigen een tweede verblijfplaats in Frankrijk, die niet verhuurd werd. De administratie betwistte niet langer het feit dat de bepaling van het inkomen uit een onroerend goed niet kan

worden gebaseerd op de werkelijke huurwaarde. Op die manier werd het standpunt van het Hof van Justitie gerespecteerd.

Er bleef evenwel een betwisting bestaan tussen de administratie en de belastingplichtigen omtrent de berekeningswijze van de in aanmerking te nemen huurinkomsten. Noch het Belgisch belastingrecht, noch het arrest van het Hof van Justitie van 11 september 2014 geven aan welke methode in de praktijk moet worden toegepast.

De belastingplichtigen zijn van oordeel dat de methode voor de berekening op basis van de Franse onroerende voorheffing moet gebeuren, de administratie daarentegen gebruikt de ‘taxe d’habitation’ (woonbelasting) die voor haar voordeliger was.

Het Hof van Beroep in Antwerpen heeft de belastingplichtigen in het gelijk gesteld. Het Hof benadrukte dat de berekeningsmethode van de administratie in feite neerkwam op een brutohuurinkomst. Even ter herinnering: het doel was een waarderingsmethode te gebruiken die de methode die in België wordt toegepast voor niet-verhuurde tweede verblijfplaatsen zo dicht mogelijk zou benaderen. Maar in België is het kadastraal inkomen een netto huuropbrengst. Het Hof heeft dus geoordeeld dat de waarderingsmethode van de administratie niet voldeed, zelfs

niet na enkele kleine aanpassingen.

Bovendien stelde het Hof dat de berekeningswijze van de belastingplichtigen zich direct baseerde op een interne instructie van de administratie die door de administratie zelf niet werd betwist.

Het standpunt van het Hof van Beroep te Antwerpen verdient bijval. Na te zijn verworpen door het Hof van Justitie in 2014, heeft de administratie getracht een waarderingsmethode op te leggen voor niet-verhuurde tweede verblijfplaatsen in het buitenland die voor haar gunstig uitviel. Eens te meer werd zij door de rechtspraak in het ongelijk gesteld.

Gauthier VAEL

Nieuwe mogelijkheden voor de planning van internationale nalatenschappen

De nieuwe Europese verordening die binnen de Europese Unie conflicten tussen wetgevingen in verband met nalatenschappen wil harmoniseren is op 17 augustus 2015 van kracht geworden (Verordening (EU) Nr. 650/2012).

Deze verordening behandelt conflicten tussen wetgevingen die ontstaan bij het overlijden van personen die hun land van verblijfplaats wijzigden of die eigendommen verworven hebben in het buitenland.

België past in een dergelijke situatie een splitsing toe, waarbij voor de roerende goederen in de nalatenschap de laatste verblijfplaats van de overleden in aanmerking wordt genomen, voor de onroerende goederen die van hun ligging. Dit heeft bijvoorbeeld als gevolg dat in het geval van een Belgisch ingezetene die een onroerend goed in Frankrijk nalaat, zijn echtgenote volgens de Belgische wetgeving een vruchtgebruik van alle roerende goederen toegewezen kreeg, terwijl de Franse wetgeving, van toepassing op het onroerend goed, aan de overlevende echtgenote de keuze liet tussen een vruchtgebruik van het ganse onroerend goed of de

volle eigendom van een kwart van het gebouw.

Om de afwikkeling van internationale nalatenschappen te vergemakkelijken, vertrekt de Europese verordening van twee principes.

In de eerste plaats zet de verordening het systeem van de eenheid voorop: met uitzondering van andersluidende bepalingen in de verordening, zal de wetgeving van toepassing op het *geheel* van de nalatenschap de wetgeving zijn van het land waarin de overledene zijn gewone verblijfplaats had op het moment van zijn overlijden. Uitzonderlijk, indien als gevolg van alle feitelijke omstandigheden, een overledene op het moment van zijn overlijden een nauwere band had met een andere Staat, zal de wetgeving van deze Staat doorslaggevend zijn.

Daarna voorziet deze verordening dat een persoon tijdens zijn leven een keuze kan maken van de wetgeving die de totaliteit van zijn nalatenschap regelt, nl. de wetgeving van het land waarvan hij de nationaliteit heeft op het moment van zijn keuze of op het moment van zijn overlijden. Dit laat toe een en hetzelfde erfrecht te behouden ondanks verschillende opeenvolgende wijzigingen van verblijfplaats of in geval van investeringen in meerdere landen.

Deze Europese verordening wordt uitgebreid naar alle burger-

rechtelijke aspecten van internationale nalatenschappen: er worden vragen geregeld van de capaciteit om te erven, voorbehoud van erfgenamen, de verhoudingen en beperkingen van vrijheden bij de berekening van de erfdelen. Men dient op te merken dat de aanwijzing van een erfwetgeving volgens de criteria van deze Europese verordening een erfgenaam zou kunnen bevoordelen door voor hem een voordeligere wetgeving te kiezen. In het uiterste geval zou deze keuze ook tot een aantasting van het voorbehoud van erfgenamen kunnen leiden, bijvoorbeeld wanneer de

Deze Europese verordening wordt uitgebreid naar alle burgerrechtelijke aspecten van internationale nalatenschappen: er worden vragen geregeld van de capaciteit om te erven, voorbehoud van erfgenamen, de verhoudingen en beperkingen van vrijheden bij de berekening van de erfdelen.

Men dient op te merken dat de aanwijzing van een erfwetgeving volgens de criteria van deze Europese verordening een erfgenaam zou kunnen bevoordelen door voor hem een voordeligere wetgeving te kiezen.

overledene voor de Engelse wet heeft gekozen. Dit probleem moet worden beoordeeld in samenhang met een andere bepaling van de Europese verordening, volgens dewelke de toepassing van een bepaling van de wetgeving aangeduid op basis van deze verordening opzij kan worden geschoven indien haar toepassing duidelijk niet verenigbaar is met de gebruikelijke openbare orde.

Ook al geldt deze verordening enkel voor de burgerlijke aspecten van de internationale nalatenschap, zal zij vast en zeker gevolgen hebben voor het fiscaal recht, vanaf het moment dat de berekening van de successierechten verschuldigd in een Staat zich zal baseren op de erfenisverdeling, de regels met betrekking tot de verhoudingen, enz., volgens de definitie van het erfrecht, bij toepassing van de Europese verordening. Deze Europese verordening kan de kost van een nalatenschap dus verzwaren of verlichten.

Sylvie LEYDER

Vermindering of vrijstelling van onroerende voorheffing: vanaf wanneer is improductiviteit onafhankelijk van de wil van de eigenaar?

De onroerende voorheffing is een jaarlijkse belasting op onroerende goederen die wordt berekend op basis van het kadastraal inkomen. In beginsel is deze voorheffing verschuldigd door alle eigenaars van vastgoed dat gelegen is in België en, meer in het algemeen, op 1 januari van het fiscale jaar door de houder van een zakelijk recht daarop.

Het Belgisch fiscaal recht voorziet dat de voorheffing kan worden verminderd op verzoek van de betrokkene of hij in bepaalde situaties daarvan kan worden vrijgesteld worden, zoals wanneer het onroerend goed improductief is, met andere woorden geen inkomsten meer genereert.

Om te genieten van vermindering of vrijstelling van de onroerende voorheffing moet de houder van een zakelijk recht op het onroerend goed aantonen dat deze improductiviteit onvrijwillig is, met andere woorden volledig onafhankelijk van zijn wil. Zoals altijd zijn

er vele geschillen tussen de belastingplichtigen en de administratie rond dit onderwerp.

Dat is voornamelijk te verklaren doordat het Belgische belastingrecht geen echte details over dit onderwerp geeft. Dit bepaalt ten hoogste dat het tegelijkertijd te huur en te koop zetten van het onroerend goed door de belastingplichtige niet voldoende is om de improductiviteit aan te tonen. Het bevat evenwel geen concrete criteria die zouden kunnen leiden tot de bepaling of een onroerend goed vrijwillig of onvrijwillig improductief is.

“

Dit arrest moet worden toegejuicht omdat het Hof van Beroep te Gent er een overdreven repressieve visie op het onvrijwillig karakter van improductiviteit veroordeelt, die tot dan door de administratie dikwijls ten onrechte werd aangewend.

”

Het Hof van Beroep te Gent heeft op 13 januari 2015 een interessant vonnis gevelde met betrekking tot het onvrijwillig karakter van improductiviteit.

In deze zaak werden magazijnen niet verhuurd omdat de eigenaar geen huurders gevonden had. Er

vond bijgevolg geen enkele activiteit plaats. De administratie weigerde de magazijnen als improductief te erkennen en beschouwde ze als onvrijwillig improductief, hoewel de belastingplichtige meerdere stukken had overgemaakt die het tegendeel bewezen.

Het Hof van Beroep te Gent heeft erkend dat geen enkele belasting verschuldigd is, want er bleek uit de stukken voorgelegd door de eigenaar, met name uit bevestigingen door vastgoedmakelaars, dat de onroerende goederen inderdaad improductief waren geweest. Daarenboven heeft het Hof geoordeeld dat de eigenaar voldoende inspanningen geleverd had tijdens de betrokken belastingperiode om ze productief te maken. Volgens het Hof was het gegeven dat hij verhuuradvertenties heeft geplaatst en ook reclaimedocumenten heeft laten drukken (zelfs vertaald voor bezoeken aan het buitenland) voldoende om te bewijzen dat hij geprobeerd had de panden te verhuren en dat bijgevolg de improductiviteit van de magazijnen onvrijwillig was.

Dit arrest moet worden toegejuicht omdat het Hof van Beroep te Gent er een overdreven repressieve visie op het onvrijwillig karakter van improductiviteit veroordeelt, die tot dan door de administratie dikwijls ten onrechte werd aangewend.

Gauthier VAEL

Rechtspleging: bij gebrek aan duidelijke criteria in de wetgeving, is een beroep ontvankelijk

In een arrest van 4 september 2015 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over de volgende vraag: mag een rechter in het geval van leemtes in de wetgeving een tijdsliemiet of vervaltermijn van een recht of een bezwaarschrift invoeren?

Het geschil ging over de ontvankelijkheid van een bezwaarschrift inzake vennootschapsbelasting. Het bezwaarschrift werd negentien maanden na het versturen van het aanslagbiljet ingediend.

Het Hof van Beroep te Luik verklaarde het gerechtelijk beroep niet ontvankelijk en was van oordeel dat het voorafgaande beroep, met name het bezwaarschrift, te laat was ingediend.

Ter herinnering: het artikel 371 van het WIB dat in dit geval van toepassing was, bepaalde dat bezwaarschriften moeten worden ingediend binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat.

Om tot dit besluit te komen heeft het Hof van Beroep te Luik de op-

lossing toegepast zoals voorgesteld door het Grondwettelijk Hof in een arrest van 19 december 2007 (Grondwettelijk Hof nr. 162/2007). Volgens dit Hooggerechtshof beperkt Artikel 371 van het WIB zoals van kracht na de wijziging van mei 2010, het recht op verdediging van de belastingplichtige op een disproportionele wijze aangezien de termijn voor het indienen van een bezwaar begint op de verzenddatum die vermeld staat op het aanslagbiljet.

Het Grondwettelijk Hof heeft daaraan toegevoegd dat “de doelstelling om rechtsonzekerheid te vermijden zou evengoed kunnen worden bereikt indien de termijn zou ingaan op de dag waarop de geadresseerde, naar alle waarschijnlijkheid, kennis ervan heeft kunnen nemen, dit wil zeggen de derde werkdag volgend op die waarop het aanslagbiljet aan de postdiensten werd overhandigd, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst (artikel 53bis van het Gerechtelijk Wetboek)”.

In dit geval heeft de belastingplichtige een beroep ingediend tegen het arrest van het Hof van Beroep te Luik, met als argument dat de wetgever enkel door het uitvaardigen van de wet van 19 mei 2010 een einde gesteld heeft aan de lacune in de wetgeving en aan de ongrondwettelijkheid van artikel 371 van het WIB. Artikel 9 van de wet van 19 mei 2010 heeft het vetrekpunt van de bezwaartermijn gewijzigd. Volgens het beginsel van de schei-

Dit arrest van het Hof van Cassatie stelt een einde aan de vraag van de ontvankelijkheid van laattijdig ingediende bezwaarschriften en dat nog voor de wetwijziging van 19 mei 2010. Aangezien er een lacune bestaat in de wetgeving, moeten deze laattijdig ingediende bezwaarschriften ontvankelijk verklaard worden.

ding der machten mag een rechter onder het voorwendsel een lacune op te vullen in de wetgeving, geen tijdslimiet vervaltermijn van een recht of bezwaarschrift inroepen, die in de wetteksten niet is voorzien.

Het Hof van Cassatie heeft de belastingplichtige in het gelijk gesteld door het bezwaar ontvankelijk te verklaren.

Deze oplossing werd al aangenomen door het Hof van Beroep te Brussel, in drie arresten van 26 mei 2001, 20 oktober 2011 en 12 november 2013.

Dit arrest van het Hof van Cassatie stelt een einde aan de vraag van de ontvankelijkheid van laattijdig ingediende bezwaarschriften en dat nog voor de wetwijziging van 19 mei 2010. Aangezien er een lacune bestaat in de wetgeving, moeten deze laattijdig ingediende bezwaarschriften ontvankelijk verklaard worden.

Florence CAPPUYNS

Rechtsplegingsvergoeding in fiscale zaken

België heeft in 2007 een systeem ingevoerd van forfaitaire vergoeding van advocatenkosten van een partij die een proces wint ten laste van de verliezende partij, aan de hand van tarieven vastgesteld bij koninklijk besluit naargelang het economisch belang van het geschil. Dit noemt men de regeling van de verhaalbaarheid van de kosten en honoraria van een advocaat.

Deze regeling is van toepassing op alle zaken die onder het Gerechtelijk Wetboek vallen, met inbegrip van fiscale zaken. Daarentegen voorziet de wet dat het Openbaar Ministerie in strafzaken nooit veroordeeld kan worden tot de betaling van rechtsplegingsvergoedingen.

De fiscale administratie, die betrokken is in een zeer groot aantal rechtszaken, en deze niet altijd wint, verre van zelfs, heeft zeer snel de kostprijs ingezien van de toepassing van deze regeling van de verhaalbaarheid van advocatenkosten. Vanaf dat moment heeft de administratie systematisch de toepassing van deze regeling ingeroepen, met het argument dat zij in de rechtbanken handelde als een overheidsinstantie en bijgevolg diende gelijkgesteld te worden met het Openbaar Ministerie, op straffe van discriminatie ten opzichte van deze instantie. De administratie beriep zich daarbij op de

jurisprudentie van het Grondwettelijk Hof dat daadwerkelijk een opening maakte in de richting van alle overheden die het algemeen belang vertegenwoordigen.

Met deze argumenten heeft de Rechtbank van Eerste Aanleg te Aarlen een vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof of de verplichting van de belastingdienst om een rechtsplegingsvergoeding te betalen niet in strijd is met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

In haar arrest van 21 mei 2015 heeft het Grondwettelijk Hof dit verzoek gelukkig negatief beantwoord (arrest 70/2015 van 21 mei 2015).

Bij deze gelegenheid stelde het Grondwettelijk Hof dat met de wet van 20 januari 2014 de wetgever de regeling van rechtsplegingsvergoeding voorzien door het Gerechtelijk wetboek heeft uitgebreid tot rechtspleging voor de Raad van State (nieuw artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State). Het Hof leidt hieruit af *“dat de wetgever uitdrukkelijk heeft aanvaard dat het opleggen van een forfaitaire rechtsplegingsvergoeding niet als dusdanig van dien aard was dat zulks de onafhankelijkheid bedreigt van de overheden wanneer zij - in voorkomend geval als partij bij een jurisdictionele procedure - de aan hen toevertrouwde opdracht van algemeen belang moeten verzekeren”*.

Op basis van deze vaststelling heeft het Hof beslist haar rechtspraak te

“

Hieruit volgt dat de Hoven en rechtbanken het volste recht hebben om de administratie te veroordelen tot een rechtsplegingsvergoeding.

Daarom kunnen we belastingplichtigen, die hun procedure tegen de Staat hebben gewonnen, maar geen rechtsplegingsvergoeding hebben bekomen vanwege de opschorting gevraagd door de administratie in dit verband, enkel aanraden deze zaak zo snel als mogelijk opnieuw voor de rechter te brengen, om te verkrijgen wat hen toekomt.

Het Hof oordeelt immers dat “*het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet vereist dat de belastingadministratie, verwerende partij in het kader van geschillen op grond van artikel 569, 32°, van het Gerechtelijk Wetboek, op dezelfde wijze moet worden behandeld als het openbaar ministerie dat optreedt in strafzaken*” zodat “*de in het geding zijnde bepalingen zijn derhalve niet onbestaand met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij het mogelijk maken dat een rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de Staat of van een gemeente die in het ongelijk wordt gesteld naar aanleiding van een beroep op grond van artikel 569, 32°, van het Gerechtelijk Wetboek*”.

Hieruit volgt dat de Hoven en rechtbanken het volste recht hebben om de administratie te veroordelen tot een rechtsplegingsvergoeding.

Daarom kunnen we belastingplichtigen, die hun procedure tegen de Staat hebben gewonnen, maar geen rechtsplegingsvergoeding hebben bekomen vanwege de opschorting gevraagd door de administratie in dit verband, enkel aanraden deze zaak zo snel als mogelijk opnieuw voor de rechter te brengen, om te verkrijgen wat hen toekomt.

Laten wij hieraan nog toevoegen dat de wetgever op het einde van de vorige legislatuur het artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de verhaalbaarheid van de kosten en honoraria van een advocaat regelt, heeft vervolledigd door te voorzien

dat geen enkele rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is door de Staat “*wanneer een rechtspersoon van publiek recht in het algemeen belang handelt*” als partij in een rechtszaak.

Tegen deze nieuwe bepaling zijn al vele bezwaren ingediend en ze is ook nog niet van kracht (bij gebrek aan een koninklijk besluit) en is daardoor momenteel niet toepasbaar.

Deze bepaling is waarschijnlijk geen lang leven beschoren, aangezien het Grondwettelijk Hof deze bepaling reeds heeft ‘veroordeeld’ in voormeld arrest van 21 mei 2015 door te stipuleren dat het gelijktijdig bestaan van deze bepaling met het nieuwe artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State noodzakelijkerwijs “*verschillen in behandeling die moeilijk te verantwoorden lijken*” tot stand zal brengen wanneer artikel 1022, lid 8 in werking zal treden.

Men kan dus verwachten dat het Grondwettelijk Hof vroeger of later deze bepaling zal vernietigen, wat de belastingplichtige die zijn zaak van de fiscale administratie gewonnen heeft, de mogelijkheid zal bieden de forfaitaire vergoeding die hem toekomt op te eisen van de Staat, op dezelfde wijze als hij dit zou doen in een burgerlijke rechtszaak tegen eender welke derde.

Martin VAN BEIRS

‘heroverwegen’ en het volgende beginsel vastgelegd:

“Voor de burgerlijke rechtscolleges moet het beginsel van de toepassing van de bepalingen met betrekking tot de rechtsplegingsvergoeding op alle partijen, ongeacht of het gaat om privépersonen dan wel om overheden die handelen in het algemeen belang, namelijk het beginsel dat de wetgever in acht heeft genomen wanneer hij de verhaalbaarheid van de kosten en erelonen van advocaten tot stand heeft gebracht, worden herbevestigd, enerzijds, omwille van de rechtszekerheid en de samenhang van de wetgeving (...), anderzijds, teneinde de doelstellingen van procedurele doeltreffendheid en billijkheid te bereiken die de wetgever nastreefde wanneer hij die reglementering tot stand heeft gebracht en die zich, volgens hem, niet ertegen verzetten de opdracht van algemeen belang van de overheden in alle onafhankelijkheid voort te zetten”.

Belasting op basis van indiciën: wat zijn de tekenen en indiciën dat er een hogere graad van gegoedheid is dan de aangegeven inkomsten?

Artikel 341 van het Wetboek van inkomstenbelastingen laat de administratie toe om de belastbare grondslag van de belastingplichtigen te bepalen op basis van « *tekenen of indiciën waaruit een hogere gegoedheid is dan wat blijkt uit de aangegeven inkomsten* ». Zo mag de administratie, in geval van een niet-gerechtigd tekort, ervan uit gaan dat de hogere gegoedheid van de belastingplichtige haar oorsprong vindt in de niet-aangegeven belastbare inkomsten. Bijgevolg is zij gerechtigd om de aangegeven belastbare grondslag te vervangen door een grondslag die geschat werd op een manier die coherent is met haar vaststellingen.

Een voorbeeld, iemand die een jaarlijks belastbaar inkomen van 30.000€ per jaar aangeeft en die met een luxewagen ter waarde van 150.000€ rijdt, zou kunnen belast worden op basis van een opnieuw geëvalueerd belastbaar inkomen in functie van de uitgevoerde uitgave, zijnde 180.000€, indien hij de oorsprong van de fondsen die hij aan de aankoop van de wagen niet zou kunnen rechtvaardigen.

In de praktijk zijn alle gevallen van tekorten echter niet zo evident. Dan stelt zich de vraag te weten wanneer de tekenen en indiciën voldoende zijn om de administratie toe te laten om de procedure van belasting op basis van indiciën te gebruiken.

Het Hof van beroep van Gent werd in een arrest van 27 mei 2014 (R.G. n° 2012/AR/865, www.fiscalnet.be) gevraagd om positie in te nemen over deze vraag. In dat geval liet de belastingplichtige gelden dat het tekort dat door de administratie werd berekend te beperkt was om artikel 341 van het Burgerlijk wetboek toe te passen. Het tekort bedroeg ongeveer twee miljoen euro, een bedrag dat volgens de administratie te groot was volgens de inkomsten die door de belastingplichtige werden aangegeven.

Het Hof van beroep startte met het herhalen van het principe door te verwijzen naar de voorbereidende werken van de wet: het bewijs door tekenen en indiciën van gegoedheid mogen slechts gebruikt worden als de vastgestelde welvaart duidelijk groter is dan de aangegeven inkomsten.

Het Hof onderstreept ook dat de techniek van het bewijs door tekenen en indiciën van gegoedheid slechts een schatting is. In haar appreciatie moet de administratie en, in fine de magistraat, dus rekening houden met feitelijke omstandigheden en meer bepaald: de onmogelijkheid voor de belastingplichtigen

“

Dit arrest heeft de verdienste de gebruiksprincipes van deze bijzondere bewijsmethode opnieuw te bevestigen. Het laat ook toe om de breedte van de appreciatiemarge te stellen die aan de administratie wordt gegeven en, in geval van geschil voor de Hoven en rechtbanken, om de bewijswaarde van de opgeworpen indiciën te bepalen.

”

om al hun uitgaven te bewijzen, door het feit dat de betwiste sommen afkomstig kunnen zijn van niet-belastbare inkomsten, maar ook van de levenswijze, en startend van het bedrag van uitgaven dat aanzienlijk kan variëren van persoon tot persoon.

In dit geval meende het Hof dus dat een tekort van 1.858,82 te klein was om de administratie toe te laten artikel 341 van het Burgerlijk wetboek toe te passen en dit, ondanks dat het bedrag belangrijk leek in verhouding tot de inkomsten die door de belastingplichtige werden aangegeven.

Daarentegen weerhield het Hof voor de volgende oefening het tekort van 6.573,84 dat als substantieler werd beschouwd.

Dit arrest heeft de verdienste de gebruiksprincipes van deze bijzondere bewijsmethode opnieuw te bevestigen. Het laat ook toe om de breedte van de appreciatiemarge te stellen die aan de administratie

wordt gegeven en, in geval van geschil voor de Hoven en rechtbanken, om de bewijswaarde van de opgeworpen indicïën te bepalen.

De vraag te weten wanneer een indicator zal beschouwd worden als voortkomend uit een « *duidelijk* » superieure goeïdheid dan deze die blijkt uit de aangegeven inkomsten wordt dus door geen enkele duidelijke regel opgelost. We kunnen er zonder twijfel van uit gaan dat het bedrag niet te laag moet zijn en dit zelfs wanneer de aangegeven inkomsten weinig omvangrijk zijn.

In elk geval zal de belastingplichtige, die geconfronteerd wordt met de bedreiging van een belasting op basis van indicïën, zoveel mogelijk feitelijke elementen moeten verzamelen teneinde het toereikende karakter van de verzamelde indicïën en het belastbare karakter van de veronderstelde inkomsten te ontkennen. Als we het voorbeeld nemen van de belastingplichtige met zijn sportwagen, zal hij dus het feit kunnen inroepen dat deze aankoop mogelijk werd gemaakt door schenkingen die hij heeft gekregen, door het aangaan van een lening, door vooraf gedane besparingen, door liquiditeiten verkregen via erfenis, door fondsen afkomstig van de verkoop van een aandelenportefeuille, ... Dergelijke rechtvaardigingen zullen uiteraard steeds moeten ondersteund worden door bewijsstukken om efficiënt te kunnen zijn.

Pauline MAUFORT

Btw terugvorderen vanaf de opening van de faillissementsprocedure van een schuldenaar

Elke btw-plichtige komt ooit met dit probleem in aanraking. Naast alle ongemakken die een debiteur veroorzaakt wanneer hij een factuur niet betaalt, heeft de belastingplichtige die diensten of goederen heeft geleverd, btw voorgeschoten die hij gefactureerd heeft.

Om een vordering als volledig on-

Wat de btw betreft biedt het btw-wetboek een bepaalde gunst aan schuldeisers die de teruggaaf van btw kunnen aanvragen vanaf de datum van het vonnis met de beslissing omtrent het faillissement (art. 3, lid 1, KB nr. 4). Men hoeft bijgevolg de faillissementsprocedure, noch de verklaring van oninbaarheid vanwege de curator af te wachten om de aanvraag tot teruggaaf van de btw in te leiden.

inbaar te mogen beschouwen op niveau van de vennootschapsbelasting, dient in beginsel gewacht te worden op de sluiting van de afwikkeling van het faillissement of op een duidelijke verklaring ontvangen vanwege de curator, die bevestigt dat geen enkele uitkering kan worden verwacht.

Wat de btw betreft biedt het btw-wetboek een bepaalde gunst aan schuldeisers die de teruggaaf van btw kunnen aanvragen vanaf de datum van het vonnis met de beslissing omtrent het faillissement (art. 3, lid 1, KB nr. 4). Men hoeft bijgevolg de faillissementsprocedure, noch de verklaring van oninbaarheid vanwege de curator af te wachten om de aanvraag tot teruggaaf van de btw in te leiden. Vanaf het moment dat een debiteur failliet verklaard is, is er geen enkele reden meer om te wachten om actie te ondernemen. Zou u, als bij wonder een dividend ontvangen uit de afwikkeling van het faillissement ondanks uw status als chirografaïre schuldeiser (desgevallend), mag u niet vergeten dat er opnieuw btw verschuldigd is op het gedeelte van de gerecupereerde schuldvordering.

Er bestaan drie mogelijkheden in geval van opening van een procedure van gerechtelijke reorganisatie:

- de gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord: de vordering tot teruggaaf ontstaat op de datum van de homologatie

van het terugbetalingsplan door de handelsrechtbank (en heeft uiteraard enkel betrekking op vorderingen die opgenomen zijn in dit terugbetalingsplan);

- de gerechtelijke reorganisatie door een minnelijk akkoord: de vordering tot teruggaaf ontstaat op de datum van het vonnis dat het minnelijk akkoord vaststelt (en heeft uiteraard enkel voor vorderingen die opgenomen zijn in het akkoord);
- de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag: de vordering tot teruggaaf ontstaat op de datum van het vonnis dat het einde van de reorganisatieprocedure vaststelt (geldt enkel voor vorderingen die niet voldaan zijn als gevolg van de overdracht).

In alle andere gevallen (en meer bepaald in geval van een schuldenaar in vereffening) kan teruggaaf van de btw aangevraagd worden wanneer men het verlies of de oninbaarheid zeker kan vaststellen. Het is een kwestie van feitelijke aard en men moet kunnen bewijzen, met alle middelen in feite en in rechte, dat de vordering echt oninbaar is.

Tristan KRSTIC

De speculatietaks: wat nu?

In het kader van de taxshift heeft de regering de laatste maanden een reeks fiscale maatregelen beslist om over te stappen van een belasting op arbeid naar een belasting op kapitaal. Een van deze maatregelen is een taks die erg controversieel is. Het gaat hier om de speculatietaks. Tot nog toe waren meerwaarden op aandelen vrijgesteld.

Deze taks bestaat uit een heffing van 33%, onder de vorm van een bevrijdende voorheffing, op meerwaarden die op korte termijn worden gerealiseerd, en dit wil zeggen minder dan zes maanden na het verkrijgen door natuurlijke personen, buiten hun beroepsactiviteit.

De belastbare basis is gelijk aan het verschil tussen de ontvangen opbrengst (eventueel te verminderen met de beurstaks 'TOB') en de prijs betaald om aandelen of deelbewijzen te verkrijgen (eventueel te verminderen met de beurstaks 'TOB').

Het toepassingsgebied van deze maatregel zorgt voor felle debatten. Het lijkt erop dat deze maatregel doelt op meerwaarden uit de verkoop onder bezwarende titel van aandelen of deelbewijzen die beursgenoteerd zijn, maar ook op warrants, opties of aandelencertificaten. Deze taks betreft enkel

“

In het kader van de taxshift probeert de regering sinds meerdere maanden maatregelen te nemen om een verschuiving van belasting op werk naar een belasting op kapitaal te bewerkstelligen, door belastingvoordelen in te voeren die snel met andere belastingmaatregelen worden aangevuld. Deze speculatietaks houdt enerzijds het risico in niet efficiënt te zijn noch het beoogde rendement te halen en anderzijds te zorgen voor meer beleggingen in het buitenland.

”

natuurlijke personen, aangezien er voor ondernemingen reeds een regeling van belastingheffing op kapitaalwinst uit speculatie bestaat.

De Koning moet binnenkort een koninklijk besluit uitvaardigen dat de toepassingsgebieden van deze maatregel vastlegt en verduidelijkt welke afgeleide producten op aandelen daartoe zullen behoren. Ook hieromtrent wordt een debat gevoerd. Is dit de koning verantwoordelijk voor het bepalen van het toepassingsgebied van deze maatregel?

Indien aandelen deel uitmaken van een schenking, moet gecontroleerd worden of de tijdspanne van zes maand tussen de verkoop van de aandelen en het moment waarop de schenker deze aandelen ver-

worven heeft verlopen is of niet. Indien hierop het antwoord ja is, wordt de taks niet toegepast. Deze maatregel is evenmin van toepassing op aandelen verkregen in het kader van een aandelenoptieplan.

Tot slot kan een belastingplichtige geen aftrek toepassen in geval van minwaarden.

In het kader van de *taxshift* probeert de regering sinds meerdere maanden maatregelen te nemen om een verschuiving van belasting op werk naar een belasting op kapitaal te bewerkstelligen, door belastingvoordelen in te voeren die snel met andere belastingmaatregelen worden aangevuld. Deze speculatietaks houdt enerzijds het risico in niet efficiënt te zijn noch het beoogde rendement te halen en anderzijds te zorgen voor meer beleggingen in het buitenland.

Florence CAPPUYNS

IDEFISC

Tel. : 02/646 46 36

Fax : 02/644 38 00

IDEFISC wordt uitgegeven door Thierry AFSCRIFT

in samenwerking met
Pascale HAUTFENNE hoofdredacteur
en

Florence CAPPUYNS
Tristan KRSTIC
Sylvie LEYDER
Pauline MAUFORT
Séverine SEGIER
Gauthier VAEL
Martin VAN BEIRS

Verantwoordelijke uitgever:

Thierry AFSCRIFT
Lensstraat 13
1000 Brussel

Internet

<http://www.idefisc.be>

Volgend nummer:

Maart 2015

Wil u Idefisc per e-mail ontvangen, stuur dan uw e-mailadres naar info@idefisc.be.

De door Idefisc gepubliceerde informatie is louter informatief. Het betreft geen juridisch advies aangaande welbepaalde situaties.

Deze uitgave is tevens verkrijgbaar in het Frans. Indien u de Franse tekst wenst te ontvangen, kan u een e-mail sturen aan info@idefisc.be. Wij passen onze databank vervolgens in die zin aan.

Design by Artwhere
www.artwhere.be